

Osebna izkaznica: VELEBITSKA KUŠČARICA (*Iberolacerta horvathi*)

Besedilo: Anamarija Žagar

Foto: Anamarija Žagar (1, 4, 13, 14), Erika Ostanek (2, 7), Miha Krofel (3, 5, 8, 10, 11, 12, 15), Vesna Cafuta (6), Ante Vukušić (8)

Velebitska kuščarica (imenovana tudi horvatova kuščarica) spada v družino kuščaric (Lacertidae), katere predstavniki imajo telo pokrito z luskami. Luske na glavi so v obliki večjih ploščic (oluskanost glave imenujemo pileus, 1), na trebušni strani pa je več vrst srednje velikih trebušnih lusk (2). Na ostalih delih telesa imajo majhne luske, ki so pri tej vrsti na hrbtu okrogle (1), na repu pa pravokotne oblike (2).

Velebitska kuščarica živi v skalnatih okoljih, kot so npr. melišča, naravna ostenja (4), navpične stene pred vhodi jam, zidovi ipd. Ima dolge prste in kremplje ter izredno sploščeno glavo (3, 5), visoko v povprečju pri odraslih le 6 mm, sploščeno telo in izrazito dolg rep.

Samci in samice se razlikujejo po obliki telesa; samice imajo daljši trup od samcev (6), ker v svojem telesu nosijo jajca. Pri samcih pa je odebeljen prvi del repa, kjer sta dva hemipenisa, prav tako pa imajo širšo in daljšo glavo, ki jim omogoča močnejši ugriz (7). Med parjenjem samec ugrizne samico za srednji del telesa, kar mu omogoča, da spodvije svoje telo pod samico in tako združi kloaki (par v kopulaciji - 8).

Juvenilni osebki se izležejo iz jajc in so pomanjšana verzija odraslih osebkov. Za njih je značilno, da imajo prvih nekaj mesecev rep obarvan turkizno modro (9), barva pa s časom zbledi v rjave odtenke.

Kot pri ostalih plazilcih se tudi pri tej vrsti pojavlja velika variabilnost v obarvanosti: v barvi, odtenkih in v vzorcu temnih peg (10-12 samci, 13-14 samice).